

Naturskyddsföreningen i Botkyrka - Salem

Mark och Miljödomstolen, Nacka tingsrätt
Box 69
131 07 Nacka

ÖVERKLAGAN

För vidarebefordran till
Mark och Miljööverdomstolen

Klaganden

Naturskyddsföreningen i Botkyrka - Salem (NSF)

Saken

Dom 2019-03-14
Mål nr P 1805-18

Prövningstillstånd

Med hänsyn till nytillkomna fakta och underlag kan det finnas anledning till att ändra Mark- och Miljödomstolens avgörande beträffande detaljplanen för Tumba skog.

NSF har den 18 mars 2018 överklagat till Mark och Miljödomstolen i Nacka, den i Botkyrka kommun antagna detaljplanen sbf/2014:553 för Tumba Skog.

NSF vidhåller tidigare påkallade omständigheter med bilagor samt inkommer med kompletterande synpunkter.

NSF har inkommit med samrådsyttrande 2016-09-26 samt granskningsyttranden 2017-06-05 och 2017-27-11, vilka ej har blivit tillgodosedda.

Till saken hör också att NSF saknar redovisning av NSF's yttranden 2017-06-05 i Botkyrka kommuns Granskningsutlåtande av den 2017-12-22, ref. Gio Olla.

Dessutom har vårt yttrande från 2017-11-27 förvanskats i kommunens Granskningsutlåtande av den 2017-12-22.

Yrkande

Naturskyddsföreningen i Botkyrka - Salem överklagar beslutet för detaljplanen sbf / 2014:553 Tumba Skog och yrkar att domen från Mark- och Miljödomstolen undanröjs samt att detaljplanen för Tumba skog upphävs.

Nyttillkomna Kompletterande Synpunkter

- *MKB saknades*

I Mark- och Miljödomstolens dom på sid.21 och 27. beträffande miljö kvalitetsnormer MKN och översvämning finns följande citat: "Mark och Miljödomstolen anser att det vid en samlad bedömning inte framkommit skäl att göra annan bedömning än Länsstyrelsen när det gäller påverkan på miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap. miljöbalken eller risken för översvämningar. Det finns därför inget skäl att upphäva detaljplanen" Slut citat.

I Länsstyrelsens samrådsyttrande 2016-10-18 till Botkyrka kommun framgår att Länsstyrelsen inte tagit del av MKB. Det går inte att utesluta att domstolens utslag av dom P 1805 hade gått miljöns och ekosystemtjänsternas väg i Tumba Skog om Botkyrka kommun, som lagen föreskriver, hade bilagt MKB:n till Länsstyrelsen i samrådsprocessen 2016. Trots detta faktum stödjer sig Mark o Miljödomstolen på Länsstyrelsens utlåtande i sitt domslut.

NSF anser att det är ett rättsfel och strider mot EU direktivet 2011/92/EU.

(Länsstyrelsens samrådsyttrande 2016-10-18) **Bilaga 1 sid 3**

NSF s bedömning är att MKB d v s alla fakta för miljö, översvämningar, miljö kvalitetsnormer, dagvatten och grundvatten m.m. inte var tillgängliga vid samrådet. Botkyrka kommun försummade att skicka med MKB till Länsstyrelsen. Kap 6, 4§ MB och MKB direktivet 2011/92/EU på pkt 2,6,7,14 och19.

Avsaknaden av MKB på Länsstyrelsen vilket utgör grunden för Mark- och Miljödomstolens prövning strider mot MB Kap 6, §§ 11 och 15.

Adekvata hänsyn skulle ha tagits i detaljplaneprocessen om MKB lagenligt hade funnits i samrådshandlingarna.

- *Avyttring, del av detaljplan*

Exploatören, SHH AB, utgör f n. den enda sökanden med begäran av detaljplan för Tumba Skog. Exploatören avser att avyttra en del av detaljplanen till Botkyrka Byggen AB, om detaljplanen vinner laga kraft. Området till försäljning ligger i det inre vattenskyddsområdet.

Om affären mellan SHH AB och Botkyrka Byggen genomförs, kan det komma att ändra förutsättningarna för den miljöpåverkan som varit grunden för Mark- och Miljödomstolens prövning enligt den av konsulten Ekologigruppen utförda undersökningen.

Detaljplanen kan anses som skräddarsydd för SHH AB, vilket begränsar och försvårar annan exploatörs möjlighet att utföra en exploatering med hänsyn till MKB.

Kommunens planmonopol är ett viktigt instrument i styrningen av markanvändningen. De nya uppgifter som här framkommit ställer frågor om huruvida detaljplanen kan utgöra ett långsiktigt underlag för det berörda markområdet.

- *Samrådsavvikelse - information om detaljplan*

Salem och Södertälje kommuner i samrådsskedet år 2016 har inte beretts tillfälle att yttra sig rörande detaljplan för Tumba Skog. Den potentiella gemensamma råvattenreserven Uttran är viktig och berör såväl Botkyrka, Salem och Södertälje kommun. Även en del av Uttrans grundvattenmagasin går in i Salems kommun. Länsstyrelsen har därvid brustit i tillsyn över samrådsförfarandet.

Se vägledande dom LST Uppsala 403-7610-12.

Uppsala kommun har underlåtit att tillfråga närliggande kommuner i samrådsprocessen (beslut 2013-04-09. 403-7610-12, Länsstyrelsen Uppsala Län). Med hänvisning till efterföljande slutlig dom av Mark och Miljödomstolen, dom 2015-03-09, mål nr P5840-14 vilken upphäver beslut om antagande av detaljplan

- *Skyddsgränser för grundvatten*

Det offentliga beslutsunderlaget för de ändrade och krympta, inre och yttre grundvattenskydds-gränserna i Tumba Skog saknas på Länsstyrelsen och i Botkyrka kommuns arkiv.

En minskad skyddsgräns av inre och yttre gränser står inte i paritet med SGU's nya rekommendationer att kommuner nu skall se över sina grundvattenskyddsgränser i enlighet med Ramdirektivet för vatten 2000/60/EG och för grundvatten 2006/118/EG.

NSF vänder sig emot en exploatering inom inre och yttre vattenskyddszonerna i Segersjö grundvattentäkt. Vi yrkar på att de återställs till de ursprungliga d v s.1980 års vattenskyddszoner.

(Länsstyrelsens samrådsyttrande 2016-10-18)

Bilaga 1 sid 2

- *Samrådsavvikelse - information om trafik*

Trafikflödet kommer att öka markant på bilvägar till exempel K P Arnoldssons väg som sträcker sig in i Salems kommun, p g a. detaljplanen för Tumba skog.

I lagtexten föreskrivs att kommuner ska samråda med närliggande kommuner i detaljplaneprocessen. Det har inte skett under upprättande av detaljplan för Tumba skog.

Avvikelserna strider mot MB 6 kap § 6 punkt 2. samt PBL 5 kap 29 §.

Plädering

Felcitering och förvanskning av dokument

NSF skrev i sitt yttrande (28 nov 2017) "I rapporten framhåller Ekologigruppen en osäkerhet i bedömningen och att vissa arter kan ha förbisetts.

Citat och Vi kan därför inte dela Ekologigruppens bedömning att naturvärdesinventeringen ger en god grund för ett fortsatt planarbete" (sid 6 i rapporten).

(NSF yttrande 2017-11-28) **Bilaga 2**

I Botkyrka kommuns Granskningsutlåtande däremot förvanskas vår mening på följande sätt: "I rapporten framhåller Ekologigruppens bedömning att naturvärdesinventeringen ger en god grund för ett fortsatt planarbete" (sid 6 i rapporten).

(Botkyrka kommuns Granskningsutlåtande) **Bilaga 3**

Länk till Granskningsutlåtandet nedan (se pdf nr.150 sid.65)

<https://www.botkyrka.se/download/18.7b0a4812160da2760b9b553e/1518448197204/2018-02-22%20Sammantr%C3%A4deshandlingar.pdf>

Som förening för naturskydd har vi fått kritik för vår ståndpunkt som felaktigt framförts.

Vi tolkar att kommunens sätt att förändra vårt ursprungsdokument faller under K14 kap.1 § brottsbalken (1962:700), samt att det kan ha påverkat detaljplanebeslutet.

Fåglar och naturvärden

Inventeringen utförd av Ekologigruppen har missat befintliga naturvärden, fågel och svamparter i den översiktliga Naturvärdesinventeringen (NVI).

NVI har därmed visats sig vara otillräcklig beträffande förekomsten av rödlistade fåglar i Tumba Skog. Fågeldirektivets krav, syftar till bevarande av alla vilda fåglar och deras livsmiljö i Sverige.

(NSF förtecknade och observerade fågelarter under perioden 2016 och 2017).

Bilaga 3

En exploatering av Tumba Skog strider mot EU s fågeldirektiv 2009/147/EG Artikel 1. samt mot Artskyddsförordningen 2007:845

Svampar

NSF klagar också på att NVI har förbisett de naturvärden som framkommit i delområde 6, 7, och 8 dvs våtmarksområdet i Tumba Skog beträffande svampar. Dessa områden har höga naturvärden, tvärt emot NVI som klassat området med endast en 4:a, dvs visst naturvärde. Just här är den större delen av exploateringen tänkt att ske.

Mykolog Mattias Andersson inventerade våtmarksområdet i Tumba skog hösten 2017.

Fynden, ett flertal rödlistade och nyckelarter av svampar har inrapporterats till Artdatabanken. Artdatabanken är lätt tillgänglig för myndigheter och allmänheten.

Artskyddsförordningen 2007:845 § 2 syftar till att säkra den biologiska mångfalden genom att bevara naturligt förekommande livsmiljöer. NSF understryker att detaljplanen för Tumba Skog går emot Artskyddsförordningen, eftersom skogen med konstaterad nyckelbiotopsstatus försvinner helt i detta område med en tänkt exploatering.

Vidare anmärker NSF på den otillräckliga Naturvärdesinventeringen, NVI. Syftet med en NVI är att beskriva och värdera naturområden för att identifiera biologisk mångfald i ett avgränsat område.

Enligt SIS-TR 199001, svensk inventeringsstandard, rekommenderas för detaljplaneområden, en fördjupad artinventering. "där det finns skäl att misstänka ett högre naturvärde eller förekomst av rödlistade eller skyddade arter, vars livsmiljöer kan beröras av den planerade åtgärden."

En utlovad och fördjupad inventering har uteblivit. Med påföljd att även MKB n, som grundades bl a. på en ofullständig naturinventering strider mot MKB-direktivet 2011/92/EU Art 3. samt Försiktighetsprincipen.

Beslutet om antagande av detaljplanen i Kommunfullmäktige som NSF bedömer det, har tagits på en ofullständig MKB och går emot miljöbalken 6 kap. 1§

"Syftet med en MKB är att integrera miljöaspekter i planering och beslutfattande så att en hållbar utveckling främjas."

Exploatören

NSF finner det besynnerligt att exploatören (SHH AB) står för Naturinventeringen och MKB både som uppdragsgivare och finansiär. Uppfattas av NSF som misstanke om bristande objektivitet.

Segersjö Grundvattentäkt en viktig Ekosystemtjänst

Segersjö grundvatten tillhör ett komplext system med försörjning från bl a Brunkebergsåsen. Grundvattnet i detaljplaneområdet hotas, av dagvatteninträngning från nya tillkommande hårdgjorda ytor från den beslutade byggnationen. En exploatering och felaktig

dagvattenhantering kan komma att vara omöjlig att återställa samt strida mot Ramdirektivet för Vatten 2000/60/EG, Artikel 1 Syfte och Artikel 4.

iii) genomföra de åtgärder som är nödvändiga för att motverka varje eventuell betydande tendens till ökning av koncentrationen av alla föroreningar som orsakas av mänsklig verksamhet för att gradvis minska föroreningen av grundvattnet,

I MKB-direktivet 2011/92/EU återfinns under skäl (2)

"Enligt artikel 191 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska unionens miljöpolitik bygga på försiktighetsprincipen och på principerna att förebyggande åtgärder bör vidtas, att miljöförstöring företrädesvis bör hejdas vid källan och att förorenaren ska betala. Inverkan på miljön bör beaktas på ett så tidigt stadium som möjligt vid all teknisk planläggning och i olika beslutsprocesser".

Ur utredningen "Skydd av Segersjö vattentäkt". J&W Bygg & Anläggning AB,

"Ett hot behöver alltså inte nödvändigtvis betyda en verksamhet som hotar att göra vattentäkten obrukbar utan bör omfatta alla verksamheter som riskerar att försämra kvaliteten på grundvattnet som utvinns vid Segersjö".

Vi finner även här att Försiktighetsprincipen har frångåtts i planeringen.

Dag- ytvatten

Vi ser inte att Botkyrka någonstans i sina utredningar gjort beräkningar beträffande dagvattenrecipienten Tumbaåns kapacitet. Tumba å i Botkyrka delar dagvattenflöden med både Salem och Södertälje kommun och det har inte tagits med i planeringen för Tumba Skogs exploatering.

Trots måttlig nederbörd vintern 2018 varnade SMHI för höga flöden i Södermanland. Vid Ävägen den 24 januari 2018 uppfarten, "bron" upp till Hamra gård, var det endast ca 15 cm kvar till cementröret övre del. Det bredvidliggande röret var helt fullt.

(bild Hamra bro/Ävägen) **Bilaga 4**

Sjösystemet Uttran med dess tillflöden och avvattning är extremt känsligt för ökade flöden. Ett tillskott från en exploatering av Tumba skog med en förväntad ökande nederbörd, riskerar påverka grundvattnet. Grundvattenutmaningarna måste tas på största allvar.

(bild översvämning K P Arnoldssons väg/Kvarnsjön) **Bilaga 5**

Vid en allvarlig olycka i Mälarens ytvattentäkt som försörjer 25 kommuner räcker reservvattentäkten Bornsjön ca 1 vecka.

I Vatten och avloppsamverkan i Stockholm, VAS-rådets rapport 2009 samt i Tyrens slutrapport 2017-02-22, Botkyrka kommuns "Vattenförsörjningsplan" framgår att Uttran är en potentiellt viktig råvattenreserv för tre kommuner. Botkyrka, Salem och Södertälje.

Sammanfattning

Allmänintresset, riksintresset "dricksvatten till alla" skall väga tyngre än ett bostadsbygge i Tumba skog. Den viktiga frågan har inte utretts tillräckligt i ett större perspektiv i planeringen. Tillgång till rent dricksvatten nu och i framtiden är inte längre en självklarhet. Mälarens ytvatten är känsligt och riskerar att bli otjänligt. Att återställa inre och yttre skyddsgräns och värna om grundvattentäkten i Segersjö måste vara överordnat och hanteras som ett riksintresse.

Hänsyn skall tas till MB 3 kap. om grundläggande bestämmelser för hushållning med mark-vattenområden samt de allmänna hänsynsreglerna i MB 2 kap.§3

Detaljplanen går i viktiga delar emot ramdirektivet för vatten 2000/60/EG

Vi uppfattar på det sätt som detaljplaneprocessen sköts, undergräver det demokratin och förtroendet för myndigheter.

- Mot bakgrund av nytillkomna synpunkter
- Förvanskningen av vårt yttrande i Granskningsutlåtandet
- Det i dunkel ändrade och minskade inre och yttre skyddsgränsen för grundvatten
- Det bristfälliga samrådet med Salem och Södertäljes kommuner
- Nämnda stridande EU direktiv, nationella mål och lagar.
- Botkyrkas utelämnande av MKB i samrådsprocessen till Länsstyrelsen
- Samrådsavvikelsen och den prejudicerande Uppsala domen

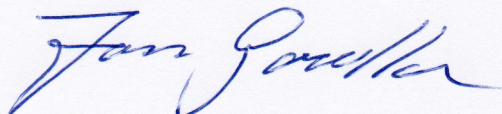
Naturskyddsföreningen i Botkyrka och Salem Yrkar på prövningstillstånd hos Mark och Miljööverdomstolen.

För styrelsen

Uttran 29 mars 2019

Jan Peter Falk
Ordförande

Jan Govella
Ledamot

Bilaga 1	Länsstyrelsens samrådsyttrande 2016-10-18
Bilaga 2	NSF yttrande 2017-11-28
Bilaga 3	Botkyrka kommun Granskningsutlåtande
Bilaga 4	Bild översvämning K P Arnoldssons väg/Kvarnsjön
Bilaga 5	Bild Hamra bro/Åvägen

Föreningskretsen Naturskyddsföreningen Botkyrka och Salem med ca 1850 medlemmar, bildades 14 juni 1975 och ingår i riksföreningen med ca 226 000 medlemmar.

Naturskyddsföreningen i Botkyrka och Salem

Adress c/o Jan Govella Trekantsvägen 11. 147 63 Uttran

styrelsen@gaerdsmygen.se